

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

«ОСНОВИ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ ТА НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ»

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність	224 Технології медичної діагностики та лікування
Освітньо-професійна програма	Лабораторна діагностика
Освітній ступінь	бакалавр
Статус дисципліни	Нормативна Навчальний план 2022 р.
Група	III ЛД-21
Мова викладання	Українська
Кафедра, за якою закріплена дисципліна	Кафедра хірургічних дисциплін та невідкладних станів
Викладач курсу	Назар Орест Юрійович спеціаліст вищої категорії, викладач-методист
Контактна інформація викладача	E. mail: orestnazar0@gmail.com
Консультації	Відповідно до розкладу консультацій. Можливі он-лайн консультації через ZOOM, Meet, або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.
Сторінка курсу	https://vl.lma.edu.ua/course/view.php?id=145
Опис навчальної дисципліни	Кількість кредитів – 3 Загальна кількість годин – 90 Модулів – 1 Рік підготовки – 3-й Семестр – 5-й Лекції – 12 год Практичні заняття – 24 год Самостійна робота – 54 год
Коротка анотація курсу	Дисципліна «Основи медичної допомоги в умовах воєнного часу та надзвичайних ситуацій» є нормативною дисципліною зі спеціальності 224 Технології медичної діагностики та лікування. Предметом вивчення навчальної дисципліни є: основні завдання медичної служби Збройних сил України у воєнний час; організація лікувально-евакуаційних заходів у ЗСУ; структура організації Державної служби медицини катастроф; особливості різного виду аварій, стихійних лих; принципи лікувально-евакуаційного забезпечення населення в системі Державної служби медицини катастроф; особливості організації лікувально-евакуаційних заходів в осередках масового ураження; принципи надання медичної допомоги пораненим та хворим під час бойових дій та при надзвичайних ситуаціях; різновиди засобів індивідуального і колективного захисту, індивідуального медичного захисту.

Мета та цілі курсу

Метою викладання навчальної дисципліни є: формування у майбутніх фахівців умінь та компетенцій для розвитку почуття готовності до надання медичної допомоги пораненим і хворим під час надзвичайних ситуацій у мирний та воєнний час, усвідомлення, що своєчасне і професійне надання першої медичної допомоги підвищує шанс щодо збереження життя пораненого, а успішність та якість лікування поранених і хворих залежить від вирішення питань забезпечення майном та технікою в умовах сучасної війни та надзвичайних ситуацій.

Основними завданнями вивчення дисципліни є: вивчення методик надання медичної допомоги пораненим в зоні вогневого конфлікту, стихійного лиха, при променевих та хімічних ураженнях, що дає змогу здійснювати індивідуальний підхід до кожного пацієнта, планувати лікувальні, реабілітаційні та оздоровчі заходи.

Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні **знати:**

- керівні документи, що регламентують організацію та проведення підготовки військовослужбовців з тактичної медицини;
- основні завдання та організаційну структуру роти, батареї, батальйону, дивізіону, відповідної бригади;
- функціональні обов'язки санітарного інструктора роти (батареї);
- табельні індивідуальні та групові засоби медичного оснащення (до рівня медичного пункту батальйону включно), їх призначення і застосування;
- організацію проведення і засоби санітарно-гігієнічних та протиепідемічних заходів в підрозділі, на місці його розташування та у осередках надзвичайних ситуацій;
- основні принципи, правила та алгоритми надання домедичної допомоги в секторі обстрілу, секторі укриття при веденні бойових дій та у міжбойовий період, відповідно до діючих стандартів і протоколів;
- способи відтягування, перенесення, переміщення пораненого з сектору обстрілу в сектор укриття;
- основні принципи сортування поранених та алгоритм його проведення при виникненні санітарних втрат, в т.ч. масових;
- основні принципи медичної допомоги при бойовому стресі, заходи профілактики бойової втоми;
- основи ведення медичної облікової і звітної документації, правила заповнення медичної інформаційної картки;
- методичу викладання та тематику занять з підготовки військовослужбовців з тактичної медицини;
- основні завдання медичної служби Збройних сил України у воєнний час;
- основи організації лікувально-евакуаційних заходів у військах;
- основи воєнної патології поранень та уражень;
- завдання та структуру організації Державної служби медицини катастроф, заклади та рухомі формування служби, обсяг роботи сестри медичної в складі бригад екстреної медичної допомоги та рятувальних загонів;
- причини виникнення та класифікацію надзвичайних ситуацій, особливості та медико-тактичні характеристики різного виду аварій, стихійних лих, принципи захисту населення від вражаючих факторів екстрених ситуацій та при застосуванні сучасної зброї;
- принципи лікувально-евакуаційного забезпечення населення в системі Державної служби медицини катастроф;
- особливості організації лікувально-евакуаційних заходів в осередках масового ураження;
- принципи надання медичної допомоги постраждалим внаслідок аварії на радіаційно небезпечних об'єктах, одиниці виміру радіоактивності та

йонізуючого випромінювання (дозиметричний контроль), клінічну класифікацію променевої хвороби;

- типові синдроми отруєнь та обсяг домедичної допомоги при ураженні сильнодіючими отруйними речовинами, антидоти та їх використання; класифікацію та характеристики стихійних лих, принципи надання невідкладної допомоги в районі стихійних лих;
- основи організації захисту хворих та персоналу лікувально-профілактичних установ у надзвичайних ситуаціях;
- організацію і засоби санітарно-гігієнічних та протиепідемічних заходів у надзвичайних ситуаціях;
- умови діяльності медичної служби Збройних сил у сучасній війні;
- організацію харчування військовослужбовців на принципах аутсорсингу;
- уражаючу дію сучасної зброї;
- величину та структуру імовірних санітарних втрат у зоні локальних бойових дій;
- загальну організацію медичного забезпечення військ у воєнний час;
- екологічну обстановку на території України, регіону та імовірні аварії й катастрофи;
- практику проведення пошукових та аварійно-рятувальних робіт службами екстреної до допомоги в інших країнах;
- досвід роботи служби екстреної медичної допомоги під час ліквідації наслідків великомасштабних надзвичайних ситуацій різного походження;

вміти:

- застосовувати табельні індивідуальні та групові засоби медичного оснащення;
- організовувати та надавати домедичну допомогу пораненим та ураженим в обсязі наведених у стандарті алгоритмів, застосовуючи наявні медичні засоби в умовах бойової обстановки;
- організовувати медичне забезпечення роти в різних видах бойових дій;
- організовувати та забезпечувати відтягування, перенесення, переміщення пораненого різними способами із сектору обстрілу в сектор укриття (евакуації);
- організовувати завантаження та розвантаження поранених і уражених в санітарний транспорт;
- організовувати та забезпечувати витягування поранених і уражених із бойових транспортних засобів;
- організовувати та проводити сортування поранених при виникненні санітарних втрат (в т.ч. масових);
- надавати домедичну допомогу при бойовому стресі, проводити профілактику бойової втоми, посттравматичного стресового розладу;
- заповнювати та вести облікову і звітну документацію, медичну інформаційну картку;
- визначати характер і ступінь тяжкості поранень та уражень ядерною, хімічною і біологічною (бактеріологічною) зброєю;
- організовувати та проводити заняття з підготовки військовослужбовців роти (батареї) з тактичної медицини;
- проводити санітарно-гігієнічні і протиепідемічні заходи у підрозділі (у місці його розташування та при переміщенні);
- надавати домедичну та долікарську допомогу пораненим і ураженим в умовах бойової обстановки;
- організовувати медичне забезпечення роти та батальйону в різних видах бойових дій;

	<ul style="list-style-type: none"> – надавати домедичну та долікарську допомогу в осередках надзвичайних ситуацій у мирний та воєнний час; – користуватися засобами індивідуального і колективного захисту, а також засобами індивідуального медичного оснащення; – проводити медичне сортування та евакуацію потерпілих в осередках масового ураження; – працювати з приладами хімічної розвідки та дозиметричного контролю; – проводити санітарну (спеціальну) обробку потерпілих та об'єктів навколишнього середовища в осередках хімічного, радіаційного і бактеріологічного ураження; – надавати домедичну допомогу в разі отруєння сильнодіючими отруйними речовинами; – працювати в складі бригад і загонів екстреної медичної допомоги в осередках масового ураження.
--	--

Програмні результати навчання	ПРН 18. Надавати першу медичну допомогу та забезпечувати лабораторно-діагностичну складову в умовах війни та надзвичайних ситуацій.
--------------------------------------	---

Політика курсу	<p>Дотримання принципів академічної доброчесності. Не толеруються жодні форми порушення академічної доброчесності. Очікується, що роботи студентів будуть самостійними, їх власними оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей. Під час виконання письмових контрольних робіт, модульних контрольних, тестування, підготовки до відповіді на екзамені користування зовнішніми джерелами заборонено. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем.</p> <p>Дотримання принципів та норм етики і професійної деонтології Під час занять здобувачі освіти діють із позицій академічної доброчесності, професійної етики та деонтології, дотримуються правил внутрішнього розпорядку Академії. Ведуть себе толерантно, доброзичливо та виважено у спілкуванні між собою та викладачами.</p> <p>Відвідування занять Студенти повинні відвідувати усі лекції, практичні заняття курсу та інформувати викладача про неможливість відвідати заняття.</p> <p>Політика дедлайну Студенти зобов'язані дотримуватися термінів, передбачених курсом і визначених для виконання усіх видів робіт.</p> <p>Порядок відпрацювання пропущених занять Відпрацювання пропущених занять без поважної причини відбувається згідно з графіком відпрацювань та консультацій. Відпрацювання пропущених занять з поважної причини може проводитися також улюбий зручний час для викладача.</p> <p>Перескладання підсумкової оцінки з метою її підвищення не допускається, окрім ситуацій передбачених нормативними документами Академії, або неявки на підсумковий контроль з поважної причини.</p>
-----------------------	--

СТРУКТУРА КУРСУ

ТЕМИ ЛЕКЦІЙ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Характеристика медицини військового часу	2
2	Сучасні військові медичні протоколи надання медичної допомоги	2
3	Медична допомога у зоні небезпеки	2

4	Медична допомога в зоні умовної безпеки	2
5	Медицина катастроф мирного часу (ч. 1)	2
6	Медицина катастроф мирного часу (ч. 2)	2
Разом:		12

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основні функції медичної служби у мирний та воєнний час	4
2	Забезпечення базової та спеціалізованої підтримки життя	4
3	Невідкладна медична допомога в зоні небезпеки	4
4	Невідкладна медична допомога в зоні умовної безпеки	4
5	Медична допомога в надзвичайних ситуаціях	4
6	Модульний контроль 1. Основи медичної допомоги в умовах воєнного часу та надзвичайних ситуацій	4
Разом:		24

САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Уражуюча дія сучасної зброї та характеристика санітарних втрат	3
2	Основи організації забезпечення медичним майном і технікою у воєнний час	3
3	Характеристика осередку хімічного зараження. Ураження бойовими отруйними речовинами	3
4	Основи організації санітарно-гігієнічних заходів у військах	3
5	Гігієна розташування та пересування військ	3
6	Завдання та основи протиепідемічного захисту військ	3
7	Протиепідемічний захист на етапах медичної евакуації. Санітарно-епідеміологічна розвідка	3
8	Протиепідемічний захист військ в умовах застосування ворогом бактеріологічної зброї	3
9	Завдання та зміст військово-польової терапії	3
10	Характеристика ядерної зброї. Радіаційні ураження	3
11	Синдром тривалого роздавлювання (стиснення) тканин	3
12	Термічні опіки. Відмороження	3
13	Система лікувально-евакуаційного забезпечення населення в надзвичайних ситуаціях	3
14	Аварії на АЕС і радіаційно-небезпечних об'єктах, їх медико-тактична характеристика	3
15	Транспортні катастрофи, їх медико-тактична характеристика	3
16	Основні лікувально-профілактичні заходи в осередку хімічного ураження	3
17	Медична допомога в районах стихійних лих	3
18	Принципи захисту населення у надзвичайних ситуаціях природного та техногенного характеру	3
Разом:		54

Література для вивчення

Основна (базова):

1. Тактична допомога пораненим на полі бою. Курс бойового медика. –

дисципліни	<p>КНТ, 2023. - 112 с.</p> <p>2. Ляпа М.М., Шищук В.Д., Редько С.І. Тактична медицина. – Скіф, 2022. – 176 с.</p> <p>3. ТССС Guidelines 2021 - Клінічні рекомендації 2021 (Ukr)</p> <p>4. Гринзовський А.М., Волянський П.Б., Калашченко С.І. Домедична допомога в екстремальних ситуаціях та медичний захист населення в надзвичайних ситуаціях. – Скіф, 2023. – 216 с.</p> <p>Додаткова:</p> <p>1. Коқун О.М., Мороз В.М., Лозінська Н.С., Пішко І.О. Теорія і практика управління страхом в умовах бойових дій. – ЦУЛ, 2023. – 92 с.</p>																																																								
Поточний та підсумковий контроль	<p>Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті із обов'язковим виставленням оцінки за результатами практичної роботи, фронтального індивідуального опитування та тестового контролю.</p> <p>Підсумковий контроль проводиться у вигляді модульного контролю (тестові завдання та контроль практичних навичок) та диф.заліку.</p>																																																								
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	<p>Лекції, презентації, дискусії, індивідуальні роботи.</p> <p>У разі роботи в дистанційному режимі використовуватиметься віртуальне навчальне середовище MOODLE.</p> <p>Поточна комунікація з викладачем буде здійснюватися в соціальних мережах Viber, WhatsApp, Skype (за вибором академічної групи).</p>																																																								
Необхідне обладнання	<p>У звичайному режимі навчання. Вивчення курсу передбачає приєднання кожного студента до навчального середовища MOODLE.</p> <p>У режимі дистанційного навчання вивчення курсу додатково передбачає приєднання кожного студента до програм ZOOM, або Meet (для занять у режимі відеоконференцій). У цьому випадку студент має самостійно потурбуватися про якість доступу до інтернету.</p>																																																								
Критерії оцінювання	<p style="text-align: center;">Схема нарахування та розподіл балів</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th colspan="6">Поточне оцінювання, МК та самостійна робота</th> <th rowspan="3">СМО</th> <th rowspan="3">ПМО</th> <th rowspan="3">ECTS</th> <th rowspan="3">За національною шкалою</th> </tr> <tr> <th colspan="6">Модуль 1</th> </tr> <tr> <th>T1</th> <th>T2</th> <th>...Tn</th> <th>САП</th> <th>МК 1</th> <th>МО</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>4</td> <td>4</td> <td>3</td> <td>73</td> <td>75</td> <td>74</td> <td>74</td> <td>74</td> <td>C</td> <td>добре</td> </tr> </tbody> </table> <p>T₁ – T_n – теми занять до модульного контролю 1; САП – середнє арифметичне усіх позитивних оцінок в національній шкалі, яке переводиться у 100 – бальну шкалу; МК модульний контроль; МО (модульна оцінка) – середнє арифметичне САП та МК; СМО (семестрова модульна оцінка) – це середньоарифметична МО; ПМО (підсумкова модульна оцінка) – виставляється в кінці вивчення дисципліни за 100 – бальною, національною шкалою та ECTS.</p> <p style="text-align: center;">Шкала оцінювання: національна та ЄКТС</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>За 100-бальною шкалою</th> <th>За національною шкалою</th> <th>За шкалою ECTS</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90-100</td> <td>відмінно</td> <td>A</td> </tr> <tr> <td>0-89</td> <td>добре</td> <td>B</td> </tr> <tr> <td>70-79</td> <td>добре</td> <td>C</td> </tr> <tr> <td>60-69</td> <td>задовільно</td> <td>D</td> </tr> <tr> <td>51-59</td> <td>задовільно</td> <td>E</td> </tr> <tr> <td>35-50</td> <td>незадовільно з можливістю повторного складання</td> <td>FX</td> </tr> <tr> <td>0-34</td> <td>незадовільно з обов'язковим повторним курсом вивчення дисципліни за зазначений семестр</td> <td>F</td> </tr> </tbody> </table>	Поточне оцінювання, МК та самостійна робота						СМО	ПМО	ECTS	За національною шкалою	Модуль 1						T1	T2	...Tn	САП	МК 1	МО	4	4	3	73	75	74	74	74	C	добре	За 100-бальною шкалою	За національною шкалою	За шкалою ECTS	90-100	відмінно	A	0-89	добре	B	70-79	добре	C	60-69	задовільно	D	51-59	задовільно	E	35-50	незадовільно з можливістю повторного складання	FX	0-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом вивчення дисципліни за зазначений семестр	F
Поточне оцінювання, МК та самостійна робота						СМО	ПМО					ECTS	За національною шкалою																																												
Модуль 1																																																									
T1	T2	...Tn	САП	МК 1	МО																																																				
4	4	3	73	75	74	74	74	C	добре																																																
За 100-бальною шкалою	За національною шкалою	За шкалою ECTS																																																							
90-100	відмінно	A																																																							
0-89	добре	B																																																							
70-79	добре	C																																																							
60-69	задовільно	D																																																							
51-59	задовільно	E																																																							
35-50	незадовільно з можливістю повторного складання	FX																																																							
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом вивчення дисципліни за зазначений семестр	F																																																							

ПИТАННЯ ДО ДИФ. ЗАЛІКУ

1. Організація діяльності служби екстреної медичної допомоги України (нормативно-правова база).
2. Організаційна структура, основні завдання та функції центру екстреної медичної допомоги та ме-

дицини катастроф.

3. Основні завдання, функції, права та відповідальність бригади екстреної (швидкої) медичної допомоги.
4. Табель оснащення та засоби особистої безпеки бригади екстреної (швидкої) медичної допомоги.
5. Організаційна структура, основні завдання, функції та оснащення відділення екстреної (невідкладної) медичної допомоги багатопрофільної лікарні.
6. Мета, етичні, деонтологічні і юридичні аспекти екстреної медичної допомоги постраждалим на догоспітальному етапі.
7. Огляд місця події, забезпечення особистої безпеки медичного персоналу, безпеки свідків події та постраждалого, наближення до постраждалого (хворого).
8. Ергономічні принципи в роботі виїзної бригади ЕМД (при роботі в приміщенні, на вулиці), робота в команді.
9. Первинний огляд (ABC). Завдання первинного огляду. Технологія проведення у притомного і непритомного пацієнта.
10. Надання медичної допомоги в ході первинного огляду. Визначення подальшої тактики на місці події.
11. Завдання вторинного огляду. Показання для проведення вторинного огляду на місці події та на шляху евакуації. Технологія вторинного (ABCDE) огляду постраждалого (хворого).
12. Патогенез, клініка, діагностика і лікування обструкції дихальних шляхів у пацієнтів різних вікових груп.
13. Забезпечення прохідності дихальних шляхів шляхом закидання голови назад або виведення нижньої щелепи (висування вперед). Потрійний прийом Сафара.
14. Забезпечення прохідності дихальних шляхів при травмі шийного відділу хребта.
15. Ревізія і очищення ротової порожнини ручним і апаратним способами.
16. Застосування ротогорлової (орофарингеальної) і носогорлової (назофарингеальної) трубки.
17. Вентиляція легень постраждалого через маску з використанням ручного апарата для штучної вентиляції легень (Амбу), подання кисню.
18. Показання і техніка інтубації постраждалого.
19. Застосування альтернативних методів забезпечення прохідності дихальних шляхів за допомогою ларингеальної маски, ларингеальної трубки, комбітьюба.
20. Симптоми часткової і повної непрохідності дихальних шляхів при попаданні стороннього тіла, методи її відновлення. Прийом Геймліха.
21. Поняття про термінальні стани. Діагностика клінічної смерті. Абсолютні та відносні ознаки біологічної смерті.
22. Причини неефективного кровообігу. Діагностика раптової смерті.
23. Діагностика причин зупинки серця, пневмоторакс, тампонада серця, тромбемболія, токсичне передозування.
24. Фармакотерапія при зупинці серця.
25. Технологія серцево-легеневої реанімації при наявності автоматичного дефібрилятора.
26. Тривалість серцево-легеневої реанімації, ознаки, які вказують на її ефективність та припинення.
27. Післяреанімаційна підтримка.
28. Помилки та ускладнення, які виникають під час проведення серцеволегеневої реанімації.
29. Правові та етичні аспекти серцево-легеневої реанімації.
30. Алгоритм дій бригади екстреної медичної допомоги при дорожньотранспортній пригоді.
31. Загальні принципи детоксикаційної терапії на догоспітальному етапі. Андидотна терапія.
32. Порядок дій бригад екстреної медичної допомоги у безпечному вогнищі масового ураження.
33. Первинне медичне сортування за системою START.
34. Правила використання сортувальних браслетів і талонів.
35. Поняття про бригади постійно готовності першої черги, спеціалізовані бригади постійної готовності другої черги, мобільні польові бригади, їх формування і завдання.
36. Способи розшуку поранених.
37. Способи наближення до поранених на полі бою.
38. Способи відтягування поранених і винесення їх з поля бою в укриття.
39. Способи перенесення та перевезення потерпілих.
40. Способи тимчасової зупинки зовнішньої кровотечі на полі бою.

41. Способи накладання асептичної пов'язки при пораненнях кінцівок, живота, грудної клітки.
42. Способи накладання оклюзійної пов'язки при відкритому пневмотораксі.
43. Тимчасова іммобілізація кінцівок з використанням пов'язок і підручних засобів.
44. Способи штучної вентиляції легенів.
45. Клінічні ознаки шоку.
46. Зміст заходів першої медичної допомоги при травматичному шоку на полі бою.
47. Механізм розвитку променевих уражень.
48. Види радіаційних уражень.
49. Клінічна характеристика гострої променевої хвороби.
50. Перша медична допомога при первинній променевої реакції.
51. Класифікація бойових отруйних речовин (ОР).
52. Клінічна картина ураження ФОР, перша медична допомога.
53. Клінічна картина ураження ОР шкірно-нарівної дії, перша медична допомога.
54. Клінічна картина ураження ОР загальноотруйної дії, перша медична допомога.
55. Клінічна картина ураження ОР задушливої дії, перша медична допомога.
56. Організація і завдання Державної служби медицини катастроф (ДСМК).
57. Заклади і формування ДСМК.
58. Принципи лікувально-евакуаційного забезпеченні в системі ДСМК.
59. Медичне сортування потерпілих, види, мета.
60. Медична евакуація потерпілих.
61. Основні уражуючі чинники катастроф.
62. Транспортні катастрофи, їх медико-тактична характеристика.
63. Катастрофи на морському та річковому транспорті, причини, прогнозування санітарних втрат, можливі види уражень.
64. Катастрофи на залізничному транспорті, причини, прогнозування санітарних втрат, можливі види уражень.
65. Дорожньо-транспортні аварії, причини, можливі види уражень.
66. Види медичної допомоги постраждалим у надзвичайних ситуаціях.
67. Зміст і обсяг першої медичної допомоги.
68. СДОР, найчастіші отруєння, симптоми отруєнь, перша медична допомога при отруєннях хлором, аміаком, чадним газом.
69. Медичні засоби захисту при радіаційному, хімічному та бактеріологічному ураженні.
70. Причини виникнення і класифікація стихійних лих, медико-тактична характеристика.
71. Правила поведінки населення під час стихійних лих, терористичних актів, під час перестрілки.
72. Перша медична допомога при обмороженнях.
73. Надання медичної допомоги при втопленні.
74. Перша медична допомога при ураженні електричним струмом.
75. Особливо небезпечні інфекції (ОНІ), особливості епідемічного процесу.
76. Санітарно-гігієнічні та протиепідемічні заходи при ОНІ.
77. Санітарно-епідемічна розвідка, мета, оцінка результатів.
78. Організація харчування, водопостачання і комунального обслуговування при епідемічних небезпеках.
79. Санітарно-гігієнічні та протиепідемічні заходи в епідемічних осередках.
80. Дезінфекція, види, засоби.
81. Режимно-обмежувальні заходи в епідемічних осередках (карантин, обсервація).

Опитування

Анкету з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу